

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR OTORINOLARYNGOLÓGIA č. A 045

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Otorinolaryngológia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá prevenciou, diagnostikou, liečbou, rehabilitáciou a posudkovou činnosťou pri chorobách ucha, horných dýchacích orgánov, hltana, zmyslových orgánov sluchu a rovnováhy, čuchu a chuti, vrátane onkologických chorôb a podieľa sa na liečbe chorôb dutiny ústnej, pažeráka, tváre a krku, slinných žliaz, štítnej žľazy, maxilofaciálnej oblasti, bázy lebky a prilahlých štruktúr anatomických oblastí vrátane detského veku.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia je 5 rokov.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore otorinolaryngológia je absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

1. z otológie:

- a) anatómia a fyziológia orgánov sluchu, patofyziológia sluchu, typy porúch sluchu a poruchy reči podmienené poruchami sluchu, diferenciácia porúch sluchu, diagnostické a terapeutické postupy v otológii, vyšetrenie sluchu ladičkami, audiometrom, nadprahové testy, tympanometria, slovná audiometria, vyšetrenie otoakustických emisií a mozgových evokovaných kmeňových potenciálov v sluchovej dráhe,
- b) rotačné a termické vyšetrenie vestibulového aparátu, elektronystagmografia,
- c) zobrazovacie metódy, röntgenologické vyšetrenie lebky, počítačová tomografia spánkových kostí, magnetická rezonancia hlavy, angiografia karotického riečiska,
- d) zásady audioprotetiky, princíp kochleárnej implantácie, posudková činnosť pri poruche sluchu a rovnovážneho aparátu,
- e) akútne a chronické stredoušné zápaly, nádory stredného ucha.

2. z rinológie:

- a) rinoendoskopia, rinomanometria, akustická rinometria, olfaktórne testy, test na vyšetrenie cilárnej funkcie, nazálne provokačné testy na alergiu, interpretácia základných rtg vyšetrení CT, MR, digitálnej subtrakčnej angiografie a sonografie v diagnostike chorôb nosa a prínosových dutín,
- b) testy na dôkaz úniku likvoru,
- c) diagnostika a liečba zápalov, nádorov nosa a prínosových dutín,
- d) posudzovanie porúch čuchu následkov úrazu nosa a prínosových dutín.

3. z laryngológie:

- a) choroby hlasového orgánu: zápaly, nádory, traumy a poruchy inervácie hrtana, choroby žliaz s vnútornou sekréciou, laryngektómia, vyšetrenie kvality rozsahu hlasu, princíp stroboskopie, gustometria, interpretácia zobrazovacích metód – rtg snímky krku, sonografie slinných žliaz, CT, MR, DSA,
- b) posudzovanie stenóz horných dýchacích ciest, trvalých následkov úrazu, interpretácia funkčných vyšetrení dýchacích orgánov,
- c) chirurgia hrtana – endoskopická, parciálne resekcie, laryngektómia,
- d) infekčné ochorenia detského veku v oblasti otorinolaryngológie, diagnostika a liečba chorôb hltana a hrtana u detí, vrátane vrodených chýb patriacich do otorinolaryngológie.

4. **z foniatricie:** fyziologický fonačný mechanizmus a odchýlky od neho, dysfónia, diagnostika, liečba, rehabilitácia, prevencia a posudzovanie porúch interpersonálnej komunikácie spôsobenej poruchami sluchu, hlasu a reči.

5. **z hraničných odborov:** symptomatické poruchy reči pri chorobách centrálného a periférneho nervového systému, hlavne poruchy symbolických funkcií: afázia, dysartria, dysfázia a iné, zásady chirurgickej liečby rázštepov a podnebia.

6. Príslušné právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Rozsah praktických zručností a skúseností

Minimálny počet zdravotných výkonov

operácia

asistencia

z otológie:

incízia othematómu, resekcia tumoru ušnice	5	
exstirpácia polypu, cudzieho telesa zo zvukovodu	5	
myringotómia (paracentéza)	10	
transmyringická drenáž	10	
myringoplastika	0	5
antrotómia, mastoidektómia	0	5
antrotómia, radikálna operácia na fantóme	5	
tympanoplastika, stapedotómia	0	5

z rinológie:

exstirpácia tumoru vonkajšieho nosa	10	
predná nosová tamponáda	10	
zadná nosová tamponáda	5	
kauterizácia krvácajúcej cievy v nosovej dutine	10	
odstránenie polypu	5	
repozícia zlomeniny	5	
septoplastika	10	
korektívna septorinoplastika	0	10
endoskopia nosovej dutiny	20	

turbinoplastika, mukotómia	10	
supraturbinálna anastrostómia	5	
pansinusoperácia	5	
dakryocystorinostómia	0	5
parciálna resekcia maxily	0	2
z laryngológie:		
povrchová anestézia hrtana	5	
flexibilná laryngoskopia	5	
direktná laryngoskopia	5	
orotracheálna intubácia	10	
laryngomikrochirurgia, exstirpácia polypov	5	
excízia časti nádora na histolog. vyš.	5	
chordekómia	0	2
tracheotómia	5	10
parciálna resekcia hrtana, laryngektómia	0	5
laterofixácia, resekcia stenózy hrtana	0	2
laterálna parotidektómia	0	2
strumektómia, lobektómia	0	2
tonzilektómia	50	
abscestonzilektómia	0	5
adenotómia	10	
adenoidektómia endoskopická	10	
zastavenie krvácania po tonzilektómii a adenotómii	5	
frenulotómia, exstirpácia ranuly	2	
transorálna exstirpácia tumoru dutiny ústnej a hltana	0	5
uvulofaryngopalatoplastika	0	5
exstirpácia kožného tumoru	10	
ošetrenie rany	10	
exstirpácia krčnej cysty	0	5
exstirpácia krčnej lymfatickej uzliny	5	
disekcia krčných lymfatických uzlín	0	5

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

Plán špecializačného štúdia otorinolaryngológie (A045) **Lekárska fakulta UPJŠ, Košice**

Špecializačné štúdium z otorinolaryngológie je 5-ročné.

Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Prijatie na štúdium

Na štúdium možno prijať absolventa medicíny, ktorý ovláda slovom i písmom slovenský jazyk a môže vykonávať činnosť lekára v Slovenskej republike.
Úspešne absolvuje prijímací pohovor.

Plán štúdia

9 mesiacov cirkulácia
4 roky a 3 mesiace ORL

Lekár v špecializačnom štúdiu si praktickú činnosť zaznamenáva do záznamníka výkonov, ktorý je prílohou štúdiijného plánu. Vykonáva ju podľa nariadenia garanta štúdia a organizačných potrieb vzdelávacej inštitúcie. Teoretická časť sa vedie formou klinických seminárov a seminárov pre lekárov pred špecializačnou skúškou.

ORL 1. semester
Rinológia
ORL 2. semester
Rinológia

Vyšetrovacie metódy v otorinolaryngológii
Predoperačná príprava a pooperačná starostlivosť
Antibiotiká v liečbe akútnych zápalov horných dýchacích orgánov
Alergická rinitída
Čuch a chuť
Chronické zápaly nosa a prínosových dutín
Endoskopické operácie nosa a prínosových dutín a nosohltana
Benígne nádory nosa, prínosových dutín a rinobázy
Funkčná septorinoplastika
Zlomeniny nosa a maxilofaciálneho skeletu
Choroby a chirurgia slzných ciest

ORL 3. semester
Neonkologické choroby hltana, hrtana a krku
ORL 3. semester
Neonkologické choroby hltana, hrtana a krku

Zápaly a benígne nádory hrtana
Stenózy hrtana a priedušnice
Ochrnutie hrtana
Poruchy hlasu a reči
Fonochirurgia
Chronická tonzilitída, hypertrofia tonzíl, OSAS
Benígne nádory nosohltana
Benígne nádory oro- a hypofaryngu

Divertikulum hltana
Choroby a chirurgia štítnej žľazy a príštítných teliesok
Hlboké krčné zápal
Cysty a fistuly na krku
Benígne nádory krku
Choroby a chirurgia slinných žliaz
Poranenia hrtana, hltana a krku

ORL 4.semester
Otológia
ORL 5. semester
Otológia

Fyziológia a patofyziológia sluchu
Audiologické vyšetrovacie metódy
Otoneurologické vyšetrovacie metódy
Zápaly vonkajšieho a stredného ucha
Chirurgia chronických zápalov stredného ucha
Otoskleróza
Závratové stavy
Poranenia ucha (Akutrauma, barotrauma, zlomeniny spánkovej kosti)
Senzorineurálna porucha sluchu
Nádory ucha a laterálnej bázy lebky a PC uhla
Chirurgia laterálnej bázy lebky
Tvárový nerv
Kochleárna implantácia
Vyšetovanie sluchu u detí
Zápaly stredného ucha u detí
Naslúchacie prístroje

ORL 6. semester
Onkológia v ORL
ORL 7. semester
Onkológia v ORL

Malígne nádory ucha a laterálnej bázy lebky
Malígne nádory nosa, prínosových dutín a rinobázy
Dermatoonkológia v ORL
Rakovina hrtana
Malígne nádory nosohltana
Malígne nádory oro- a hypofaryngu
Metastázy karcinómu do krčných lymfatických uzlín
Základy rádioterapie a chemoterapie pri rakovine hlavy a krku

ORL 8.semester + 3 mesiace
Individuálna špecializácia v ORL

Individuálne zamerané teoretické vzdelávanie a chirurgická činnosť podľa orientácie lekára v špecializačnej príprave

Súčasťou teoretickej prípravy je:

- účasť na prednáškach a seminároch organizovaných LF UPJŠ,
- účasť na školiacich kurzoch otorinolaryngológie organizovaných **na LF UPJŠ**,
- účasť na odborných podujatiach SLS, Slovenskej ORL spoločnosti,
- samoštúdium,
- odporúčaná je aj prednášková a publikačná činnosť.

Špecializačná skúška

Študent špecializačného štúdia sa na skúšku prihlási písomne. K prihláške prikladá index odbornosti, záznamník zdravotných výkonov, písomnú prácu, certifikáty o účasti na kongresoch a seminároch, doklady o vlastnej prednáškovej a publikačnej činnosti.

Podmienkou prizvania na špecializačnú skúšku je absolvovanie predpísanej praxe a predpísaných výkonov uvedených v špecializačnom študijnom programe.

Špecializačná skúška sa skladá z praktickej a teoretickej časti.

Praktická časť – spracovanie kompletného chorobopisu pacienta, navrhnutie diagnostického postupu a liečby.

Teoretická časť sa skladá z písomnej a ústnej časti pred skúšobnou komisiou.

Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Otorinolaryngológia v trvaní 60 mesiacov, z toho

1. na lôžkovom oddelení výučbového pracoviska vzdelávacej ustanovizne, vrátane detskej otorinolaringológie	24 mesiacov
2. na lôžkovom a ambulantnom oddelení vlastného ORL pracoviska	27 mesiacov
3. všeobecná chirurgia	3 mesiace
4. neurochirurgia	1 mesiac
5. vnútorné lekárstvo	2 mesiace
6. maxilofaciálna chirurgia	1 mesiac
7. plastická chirurgia	1 mesiac
8. anestéziológia a intenzívna medicína	1 mesiac.

Písomná práca špecializačného štúdia v otorinolaryngológii

Tému písomnej práce určí garant špecializačného štúdia. Súčasťou práce musí byť aj štúdium teoretických poznatkov (anatómia, histológia, patofyziológia, imunológia, genetika a pod.) v laboratórnych podmienkach, ktoré má vzdelávacia inštitúcia k dispozícii. Práca sa obhajuje publikovaním v recenzovanom odbornom časopise a pred skúšobnou komisiou.

Priebežné hodnotenie

Absolvent špecializačného štúdia je priebežne hodnotený garantom špecializačného štúdia každý semester. Výsledok hodnotenia garant zapíše do záznamníka absolventa.

Absolvent štúdia hodnotí každých 6 mesiacov priebeh štúdia, splnenia plánovaných teoretických a praktických cieľov, úroveň vzdelávania.

Ukončenie špecializačného štúdia (vid'. Špecializačná skúška)